

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 26. kolovoza 2022.

Analiza odluke

Perša protiv Hrvatske
br. zahtjeva 50014/15

čl. 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju – zaštita vlasništva

*Iznos troška kojeg je podnositelj morao platiti državi
nakon što u parničnom postupku nije uspio dokazati osnovanost svog tužbenog zahtjeva
ne predstavlja povredu prava na mirno uživanje vlasništva*

Odbor od 3 suca Europskog suda za ljudska prava (dalje: Europski sud) 8. ožujka 2022. donio je odluku o nedopuštenosti zahtjeva podnositelja odbacivši njegov prigovor temeljem članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija) kao očigledno neosnovan.

U razdoblju od 1990. do 1998. podnositelj zahtjeva je svoju ušteđevinu polagao kod društva S, nad kojim društvom je kasnije proveden stečajni postupak te je ono izbrisano iz sudskog registra. Kako sredstva društva u stečajnom postupku nisu bila dovoljna niti za podmirenje troškova stečajnog postupka, podnositelj je izgubio svoju ušteđevinu. Zastupan po odvjetniku, podnositelj zahtjeva je podnio tužbu protiv države tražeći naknadu štete u iznosu od 427.549,25 HRK zbog propusta u nadziranju poslovanja društva prije 1998. Sukladno svojoj praksi, Vrhovni sud je potvrdio odbijajuću presudu nižih sudova jer nije postojala dostatna uzročno posljedična veza između štete koja je nastala podnositelju i nepravilnosti u nadziranju. Ujedno, naložio je podnositelju da državi, zastupanoj po državnom odvjetništvu, podmiri trošak parničnog postupka u iznosu od 15.000,00 HRK. Ustavnu tužbu podnositelja Ustavni sud je odbio 2015. godine.

Smatrajući da je iznos parničnog troška koji je morao podmiriti državi prekomjerman, podnositelj zahtjeva pred Europskim sudom prigovorio je da predmetna obveza predstavlja povredu prava na mirno uživanje vlasništva.

Članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju kojim se jamči pravo na zaštitu vlasništva sadrži tri različita pravila¹. Prvo pravilo, utvrđeno u prvoj rečenici prvog stavka, općenite je prirode i njime se određuje načelo mirnog uživanja vlasništva. Drugo pravilo, sadržano u drugoj rečenici prvog stavka, obuhvaća lišenje vlasništva i čini ga podložnim određenim uvjetima dok je treće pravilo, utvrđeno u drugom stavku, ono koje dopušta kontrolu upotrebe vlasništva u

---

¹ Mirno uživanje vlasništva, lišenje vlasništva i kontrola upotrebe vlasništva

skladu s općim interesom. Prigovor podnositelja zahtjeva odnosi se na nalog za podmirenje troškova zastupanja države koji, prema ocjeni Europskog suda, predstavlja miješanje u pravo na mirno uživanje vlasništva u smislu prve rečenice prvog stavka. Naime, troškovi zastupanja države nisu isto što i troškovi povezani s funkcioniranjem samog pravosudnog sustava, poput sudskih pristojbi, te stoga nadoknada troškova zastupanja nije doprinos u smislu drugog stavka članka 1. Protokola br. 1. (*Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske*, stavak 91.) Miješanje u ovo podnositeljevo pravo bilo je u skladu sa zakonom², te je težilo legitimnom cilju osiguranja pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i zaštite drugih, odvracanjem od bespredmetnog parničnjenja i gomilanja nepotrebnih troškova (*Klauz protiv Hrvatske*, stavci 84.- 85.). Europski sud je zatim razmotrio razmjernost tog miješanja.

O prekomjernim iznosima troškova postupka koji su predstavljali nerazmjerno ograničenje i miješanje u pravo na pristup sudu te u pravo na mirno uživanje vlasništva, Europski sud je već odlučivao u predmetima *Klauz protiv Hrvatske*, *Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske* te *Čolić protiv Hrvatske*. Primjenjujući zaključke iz citiranih presuda, Europski sud je ponovio da visoki troškovi postupka u slučaju potpunog neuspjeha stranke u dokazivanju osnove svog tužbenog zahtjeva mogu samo iznimno otvoriti pitanje povreda prava koja se štite Konvencijom. Naime, navedeno je moguće samo u situacijama kada podnositelji iz nekog razloga nisu mogli predvidjeti svoje izgleda za uspjeh u parnici (*Čolić*, stavak 47.).

Podnositelj zahtjeva je sasvim sigurno mogao predvidjeti ishod svojega predmeta, odnosno parničnog postupka. Naime, iz činjeničnih utvrđenja predmeta podnositelja jasno proizlazi da je on svoje potraživanje prema državi zasnivao na njezinoj odgovornosti zbog propusta nadležnih državnih tijela u nadzoru društva S. No, kako je Vrhovni sud više od godine dana prije nego li je podnositelj podnio tužbu pred općinskim sudom zauzeo pravni stav o neosnovanosti tužbenih zahtjeva u takvim sporovima³ i potvrdio ga u više svojih odluka donesenih prije nego je podnositelj podnio svoju tužbu, podnositelj zahtjeva, koji je sam odvjetnik te je bio zastupan po odvjetniku, morao je biti svjestan da njegov tužbeni zahtjev nema razumne izgleda za uspjeh, a posljedično i rizika gubitka parnice.

Dakle, za razliku od gore navedenog predmeta *Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske*, podnositeljev predmet nije se odnosio na situaciju u kojoj je sudska praksa domaćih sudova bila nejasna u trenutku kada je podnio svoju tužbu. Nije se odnosio ni na situaciju u kojoj je njegov tužbeni zahtjev bio osnovan, ali je iznos troškova dosuđen protivnoj strani bio toliko prekomjeran da je „progutao” naknadu za dio njegova zahtjeva s kojim je uspio, što je bio slučaj u gore navedenim predmetima *Čolić protiv Hrvatske* i *Klauz protiv Hrvatske*.

Dodatno, u kontekstu visine tužbenog zahtjeva podnositelja, iznos parničnog troška od 15.000,00 HRK se nije činio pretjeranim Europskom sudu jer podnositelj nije dostavio dokaze kojima bi ukazao da predmetni iznos za njega predstavlja prekomjeran teret (*Cindrić i Bešlić*, stavak 109).

Slijedom svega navedenog, Europski sud je zahtjev podnositelja proglasio očigledno neosnovanim.

---

² Primijenjenim člankom 154. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91 ... 89/14) uređeno je pravilo "gubitnik plaća", temeljem kojeg neuspješna stranka plaća troškove uspješnoj strani.

³ Presuda Vrhovnog suda RH br. Rev-883/07 od 26. veljače 2008.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2022. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskom sudom za ljudska prava